

MINI-SKOLEFARM TIL MELORME

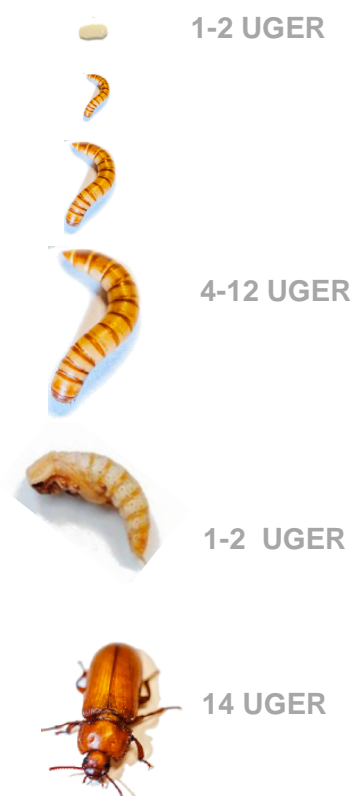
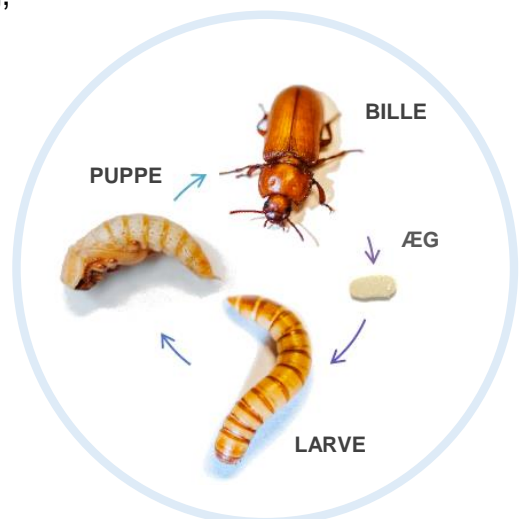
MELORMEN OG DENS LIVSCYKLUS?

En melorm er faktisk ikke en orm, men en larve, da det er et insekt med seks små ben (orme har ingen ben).

Melormen udvikler sig til en bille med det latinske navn *Tenebrio molitor*, også kaldet melskrubben. Insekten gennemlever, hvad man kalder for en fuldstændig forvandling gennem fire livsstadier:

Melbillen lægger et æg. Ægget klækker og ud kommer en larve, der knap er synlig. Larven vokser og når den er omtrent 2,5 cm lang, forpupper den sig. Derefter kommer der en bille ud af puppen og så gentages cyklussen.

Fuldstændig forvandling betyder, at insektet i larvestadiet er helt forskellig fra voksestadiet (billen). Insekter kan også gennemleve en ufuldstændig forvandling, hvor de små ny-udklækkede insekter også ligner den voksne udgave.

Ægget

Hunbilens æg er mellem 1-1,5 mm og vejer omtrent 0,6 mg. Ægget udklækkes efter omtrent 7 dage.

Larven

Fra ægget klækker en lille bitte larve, som kan være svær at få øje på, men den bliver synlig efter en uges tid. Afhængig af temperatur, luftfugtighed og foder går der 7-12 uger, før larven er udvokset. Da vil den være omtrent 2,5 cm lang og veje 0,15-0,20 g. Når larven er udvokset, vil den forpuppe sig.

Puppen

Puppestadiet kan tage op til 1-2 uger alt efter temperaturen.

Billen

En voksen bille er ca. 1,5 cm lange, vejer ca. 0,13 g og kan blive op til 3 måneder gammel. Nyudklækkede voksne biller er hvidlige, da deres ydre skelet endnu ikke er hærdet. Efter et par dage hærdner deres ydre eksoskelet, og de bliver sorte.

MINI-SKOLEFARM TIL MELORME

ANSKAFFELSE

Det er nemt, at lave en mini-skolefarm med melorme. Her ser du, hvad vi anbefaler af melorme og udstyr.

Beholder:

Brug 4 beholdere med en glat og hård overflade – enten plastik eller glas - og gerne mindst fem centimeter høj, så dine melorme og dine biller ikke stikker af. 😊

Melsigter:

Anskaf en melsigte, så du kan sigte melormene fra deres foder, når de skal høstes, så du ikke skal pille dem ud af foderet en af gangen. Melsigten skal have maskestørrelse på 1 mm. Anskaf også en melsigte med maskestørrelse på 0,5 mm, hvis du vil kunne sigte æggene fra.

Pincet:

Anskaf også nogle pincetter - gerne engangspincetter af plastik – så er det nemmere at plukke insekterne og de små æg, når I håndterer dem. Men vent med at bruge pincetterne til alle har vænnet sig til at røre ved insekterne.

En vægt:

Det er ikke nødvendigt, men hvis I vil holde øje med, hvor meget melormene vokser, så skal I anskaffe jer en vægt, der kan veje centigram, da melorme vejer mindre end et gram.

Melorme:

Køb melormene hos en forhandler, der handler med insekter til dyrefoder. Vælg unge melorme eller størrelse "small". I får tilsendt melormene med posten.

Forhandlerliste:

Melsigter: kunstogkokkentoj.dk

Bemærk: Vælg trommesigte med maskestørrelse 0,5 mm og 1 mm. Køb ikke sigter med udskiftelige sold, da melormene kan gennem sig i solden.

Melorme: monisskildpadder.dk

Bemærk: Køb small melorm.

Blå engangspincetter: Med24.dk

MINI-SKOLEFARM TIL MELORME

ETABLERING OG PASNING

Melormene ankommer:

Melormene ankommer med posten og skal afhentes så hurtigt som muligt. Tøm beholderen med melorme i en stor skål eller lignende og sigt deres efterladenskaber fra med 1 mm sien og læg dem i den bøtte, hvor de skal bo. Bank let på sien for at få melormene til at slippe trådnettet.

Vej melormene af:

Melormene går mange sammen, men de må ikke ligge i et for tykt lag. Der kan ca. være 25 gram små melorme pr. 10 cm² beholder. Melormene fordobler omtrent deres vægt inden de er spiseklar. De 25 gram melorme bliver derfor på 3-4 uger til omtrent 50 gram. Giv dem tilstrækkeligt tørt foder til, at de kan grave sig ned i det. Laget af melorme og foder må dog helst ikke være højere end 2-3 cm.

Sigt det tørre foder til melormene:

Melormene skal kunne sigtes fra foderet. Hvis I sigter foderet behøver I nemlig ikke pille melormene op af foderet én efter én, når I skal høste dem. Brug kun grove melsorter såsom groft speltmel, rugmel og grahamsmel, da det er tilpas luftigt og melormene nemmere kan grave sig ned i det. Sigt melet med 1 mm sigten.

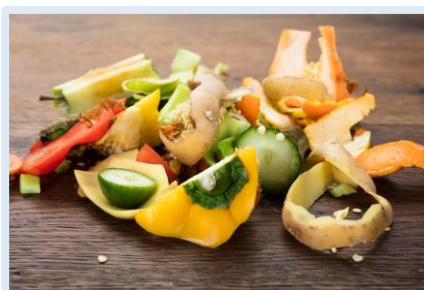
Kasér indholdet i sigten.

Alt hvad der kommer igennem sigten kan bruges til foder.

Madspild giver melormene væske

Melorme får væske ved at spise grøntsager og frugt. I kan derfor give dem madspild, men det skal være friskt, så der ikke går mug i melormene. Fjern madspildet igen, når det er tørret ud og giv nyt – mindst én gang om ugen. Undgå alt for vådt madspild, såsom citrusfrugter, agurker og melon, da melormene kan drukne i det.

MINI-SKOLEFARM TIL MELORME

PASNING AF FORSKELLIGE LIVSSTADIER

Adskil de forskellige livsstadier

Brug pincetten til at adskille de forskellige livsstadier, da insekterne godt kan være kannibalistiske.

Så snart der kommer pupper i beholderen med melorme, pluk dem over i en anden beholder. Pupperne skal ikke have foder. Når billerne kommer ud af pupperne plukkes billerne over i en tredje beholder.

Fodring af biller:

Billerne lægger æg, som godt kan klistre sammen med foderet eller klistre fast i bunden af kassen og de er ret små, omtrent 1-1,5 mm.

Det er derfor en god ide, at give billerne et foder, hvor kornstørrelsen er mindre end størrelsen på æggene. Så kan man nemmere få øje på dem, og så kan man også sigte dem fra foderet.

Brug derfor melsigten med maskestørrelse 0,5 til at sigte billernes mel. Når billerne har lagt æg i en uges tid eller to, kan I sigte deres foder. Foderet vil gå igennem sigten og æggene vil ligge tilbage i sigten. De kan godt være svære at få øje på med det samme, så giv det lidt tid. Er du i tvivl, om du har fat i et æg med pincetten, kan du trykke på det, og hvis der kommer væske ud, er det et æg, og hvis det er hårdt, er det et stykke korn.

Fodring af de mindste larver:

Når æggene klækker, kommer der små bitte larver ud, som man ikke kan se med det blotte øje. Efter et par uger kan man se larverne. I kan da flytte alt foderet med de små larver over i en ny beholder og give billerne nyt foder.

Larverne skal også have det findelte foder fra sigten med maskestørrelse 0,5 mm. De har ikke brug for vådt foder (madspild) i starten, men når de er ca. en 0,5 cm kan de få lette skræller, men ikke hele stykker grønt, da de så kan blive mast.

I takt med at larverne vokser, kan de få større stykker grønt og mindre findelt foder fra sigten med 1 mm maskestørrelse.

0,5 mm

MINI-SKOLEFARM TIL MELORME

HØST

Pluk pupperne:

Når melormene begynder at forpuppe sig, er de klar til at blive høstet.

Melormen forpupper sig, når den er omtrent 2,5 cm lang og vejer 0,12 – 0,18 g. Hverken pupper eller biller kan spises, så det gælder om at høste melormene, når de er så store som muligt - lige inden de forpupper sig.

Når de første pupper viser sig, kan I plukke dem og lægge dem over i en ny bøtte. I kan da vente en uges tid, mens I bliver ved med at plukke nye pupper til I har ca. 30-50 pupper. Dem skal I bruge til at få biller og nye æg. Når I har fået pupper nok, kan I høste jeres melorme.

Sigt melormene og lad dem faste:

Sigt melormene med 1 mm sigten og pil døde melorme og madspild fra. Læg dem i en ren beholder i et tyndt lag og lad dem faste i mindst 24 timer.

Sigt melormene fra efterladenskaberne med 1 mm sigten og put dem derefter i en frysepose og læg dem i fryseren i mindst to døgn.

Blancher melormene inden brug:

For at rense melormene yderligere skal de blanches og skylles. Læg melormene i en rummelig gryde og hæld rigeligt med kogende vand over dem. Fisk dem op med en hulske eller hæld vandet fra gryden ud under et grydelåg. Gentag evt. én gang til.

Lav mad med melormene:

Nu kan du lave mad med melormene. Skal de bruges I kager anbefaler vi, at de ristes på en pande eller tørres i ovnen inden brug.

